

3. Einar H. Guðmundsson: Skrá yfir fyrirlestra og útvarpsefni

1. **Svarthol.** Stjörnuskoðunarfélag Seltjarnarness, janúar 1977.
- 2.- 4. **Lokastigið í þróun sólstjarna.** Fyrirlestrar um hvíta dverga, nifteindastjörnur og svarthol. Stjörnufræðinámskeið fyrir framhaldsskólakennara, ágúst 1977.
5. **Svarthol.** HÍ, desember 1977.
6. **Tíftjörnur.** Stjörnuskoðunarfélag Seltjarnarness, janúar 1978.
7. **The 3K blackbody radiation, Dirac's large numbers hypothesis, and scale - covariant cosmology.** Astrophysics Journal Club, NORDITA, 5. okt. 1978. /
8. **A new method of cosmological distance determination applied in an attempt to weigh the universe.** Astrophysics Journal Club, NORDITA, 14. nóv. 1978. /
9. **On the absolute scale of mass - loss in red giants.** Astrophysics Journal Club, NORDITA, 5. feb. 1979. /
10. **Distortion of the cosmic microwave background spectrum by dust.** Astrophysics Journal Club, NORDITA, 22. feb. 1979. /
11. **The determination of q_0 using X - ray and microwave observations of galaxy clusters.** Astrophysics Journal Club, NORDITA, 22.mars 1979. /
12. **SS 433 : A massive black hole?** Astrophysics Journal Club, NORDITA, 21. maí 1979. /
13. **Neutron star cooling.** Fyrirlestur á vegum NORDITA, 10. okt. 1979. /
14. **Discussion of recent work on neutron star cooling.** Fyrirlestur við NORDITA, 7. des. 1979. /
15. **Nifteindastjörnur.** Fyrirlestur á vegum Eðlisfræðifélags Íslands og Eðlisfræðiskorar HÍ, 8. janúar 1980.
16. **The velocity of clusters of galaxies relative to the microwave background. The possibility of its measurement.** Astrophysics Journal Club, NORDITA, 14. mars 1980. /
17. **Galaxy morphology in rich clusters: Implications for the formation and evolution of galaxies.** Astrophysics Journal Club, NORDITA, 18. apríl 1980. /
18. **The contribution of young galaxies to the x - ray background.** Astrophysics Journal Club, NORDITA, 23. júlí 1980. /
19. **Star counts as indicator of galactic structure and quasar evolution.** Astrophysics Journal Club, NORDITA, 21. ágúst 1980. /
20. **Thermal structure and cooling of neutron stars.** Erindi á ráðstefnunni *Nordita astrophysics workshop on the physics of x - ray emitting objects*, Kaupmannahöfn, 17. - 21. nóv. 1980. /

21. **General relativistic effects on the cooling of neutron stars.** Astrophysics Journal Club, NORDITA, 5. feb. 1981.
22. **Neutron star envelopes and the cooling of neutron stars.** Licentiatfyrirlestur við Kaupmannahafnarháskóla. Niels Bohr Institut, 4. nóv. 1981.
23. **Svarthol.** Menntaskólinn á Akureyri, 7. maí 1982.
24. **Nifteindastjörnur.** Erindi á vegum Vísindafélags Norðurlands, Akureyri, 8. maí 1982.
25. **Kólnun nifteindastjarna.** Fyrirlestur á vegum Eðlisfræðifélags Íslands, 26. maí 1982.
- 26.-27. **Heimsfræði.** Tveir fyrirlestrar á vegum Eðlisfræðifélags Íslands, 24. og 30. nóv. 1982.
- 28a. **Þróun sólstjarna.** Fyrirlestur á vegum Hins Íslenska náttúrufræðifélags, 28. feb. 1983.
- 28b. Sama og 28a. Stjörnuskoðunarfélag Seltjarnarness, 24. mars 1983.
29. **Fyrstu 100 þúsund árin í þróunarsögu alheimsins.** Málstofa um heimsfræði, Raunvísindastofnun, 18. mars 1983.
- 30a. **Nóbelsverðlaunin í eðlisfræði 1983.** Kvöldfréttir ríkisútvarpsins, 26. okt. 1983.
- 30b. Sama og 30a. Vísindarás útvarpsins (Þór Jakobsson), 5. des. 1983.
31. **3K - geislunin.** Erindi á *Ráðstefnu um rannsóknir í eðlisfræði á Íslandi*, Munaðarnes, 29. sept. 1984.
32. **3K - geislunin og ljóshvolf hins sýnilega heims.** Málstofa Raunvísindastofnunar 20. des. 1984.
- 33.-42. **Survey of Modern Cosmology.** 10 fyrirlestrar um heimsfræði við University of Illinois at Urbana - Champaign, mars 1985.
43. **Leitin að heimsenda.** Málstofa fyrsta árs nema í eðlisfræði við HÍ, 3. okt. 1985.
44. **Kennistærðir heimsfræðinnar.** Málstofa Raunvísindastofnunar, 5. feb. 1986.
45. **Fimmta víxlverkunin?** Stofufundur eðlisfræðistofu, 11. feb. 1986.
- 46a. **Undraveröld vetrarbrautanna.** Opið hús Háskóla Íslands, 19. okt. 1986.
- 46b. Sama og 46a. Stjörnuskoðunarfélag Seltjarnarness, 6. nóv. 1986.
- 46c. Sama og 46a. Starfsmannafélag IBM, 20. nóv. 1986.
- 46d. Sama og 46a. Þoravaka Menntaskólans við Sund, 11. feb., 1987.
- 46e. Sama og 46a. Málstofa Raunvísindastofnunar, 7. apríl, 1987.
- 46f. Sama og 46a. Vísindafélag MR, 5. nóv. , 1987.
47. **Kulefni í sterku segulviði.** Erindi á *Ráðstefnu um rannsóknir í eðlisfræði á Íslandi*, Munaðarnes, 25. okt. 1986.
48. **Stjörnufræðikennsla í framhaldsskólum.** Framsöguerindi á fundi Félags raungreinakennara, 18. nóv. 1986.

- 49.-53. **Almenna afstæðiskenningin**. 5 fyrirlestrar í Málstofu um stjarnæðlisfræði (HÍ), janúar og febrúar 1987.
54. **Nýja sprengistjarnan**. Stofufundur eðlisfræðistofu, 6. mars 1987.
55. **Fiseindir frá nýju sprengistjörnunni**. Viðtal í kvöldfréttum ríkisútvarpsins, 12. mars 1987.
56. **Sprengistjörnur**. Vísindapáttur Stefáns Jökulssonar í ríkisútvarpinu, 14. mars 1987.
57. **Nýja sprengistjarnan í Stóra Magellanskýinu**. Stjörnuskoðunarfélag Seltjarnarness, 19. mars 1987.
58. **Sprengistjörnur og fiseindir**. Erindi á vegum *Félags stærðfræði- og eðlisfræðinema* við HÍ, 15. apríl 1987.
59. **Geimstrengir**. Málstofa um stjarnæðlisfræði (HÍ), 28. apríl 1987.
60. **Hvað er að gerast í háskólanum ? Viðtal við Hafliða P. Gíslason** (ásamt inngangi). Ríkisútvarpið, 17. maí 1987.
61. **Heimsmýnd nútímans**. Vísindapáttur Stefáns Jökulssonar í útvarpinu, 30. maí 1987.
62. **Afstæðiskenning og heimfræði**. Endurmenntunarnámskeið fyrir framhaldsskólakennara, 17. ágúst 1987.
63. **Sólstjörnur**. Endurmenntunarnámskeið, 17. ágúst 1987.
64. **Sprengistjörnur**. Endurmenntunarnámskeið, 18. ágúst 1987.
65. **Hvítir dvergar og nifteindastjörnur**. Endurmenntunarnámskeið, 19. ágúst 1987.
66. **Heimsmýnd nútímans**. Endurmenntunarnámskeið, 19. ágúst 1987.
67. **Svarthol**. Endurmenntunarnámskeið, 20. ágúst 1987.
68. **Kennistærðir heimfræðinnar**. Endurmenntunarnámskeið, 20. ágúst 1987.
69. **Upphafið**. Endurmenntunarnámskeið, 21. ágúst 1987.
70. **Hvernig mynduðust fyrstu stjörnukerfin?** Erindi í tilefni 300 ára afmælis Principiu Newtons. *Náttúruspeki Newtons 300 ára*. Málþing í Norræna húsinu 29. nóvember 1987.
71. **Kennistærðir heimfræðinnar**. Vísindapáttur ríkisútvarpsins, 11. janúar 1988.
72. **Spjall um heimsmýnd nútímans**. Rótaryklúbbur Austurbæjar, 5. maí 1988.
73. **Nifteindastjörnur**. Erindi á fundi "Félags íslenskra eðlisfræðinga og stærðfræðinga í Kaupmannahöfn". Niels-Bohr stofnunin, 8. júní 1988.
74. **Sprengistjarnan 1987A**. Boðserindi á *Ráðstefnu um eðlisfræði á Íslandi*, Munaðarnes, 1. október 1988.
75. **Johnsonius og Lievog: Konunglegir stjörnumeistarar á Íslandi á 18. öld**. Erindi á *Ráðstefnu um eðlisfræði á Íslandi*, Munaðarnes, 1. október 1988.
76. **Sprengistjarnan 1987A**. Stjörnuskoðunarfélag Seltjarnarness, 22. nóvember 1988.

77. **Sprengistjarnan 1987A.** Lesið úr samnefndri grein EHG í Vísindabætti ríkisútvarpsins (Ari Trausti Guðmundsson), 13. mars 1989. Endurtekið 15. mars 1989.
78. **"Tífstjarnan" í sprengipokunni 1987A.** Stofufundur eðlisfræðistofu, 24. febrúar 1989.
- 79.-81. **Gerð og þróun nifteindastjarna.** 3 fyrirlestrar á stofufundum eðlisfræðistofu, mars og maí 1989.
- 82.-87. **Öreindafræði og heimsfræði.** 6 gestafyrirlestrar í námskeiðinu Eðlisfræði IV við HÍ, apríl 1989.
88. **Rauðvikið.** Félagsfundur Stjarnvísindafélags Íslands, 19. júní 1989.
- 89a. **Svarthol.** Erindi fyrir 1. árs nema í verkfræði- og raunvísindadeild HÍ, október 1989.
- 89b. Sama og 89a. Erindi fyrir 1. árs nema í verkfræði- og raunvísindadeild HÍ, október 1990.
- 89b. Sama og 89a. Erindi fyrir 1. árs nema í verkfræði- og raunvísindadeild HÍ, október 1991.
- 90a. **Heimsmýnd nútímans.** Erindi á vegum Hins íslenska náttúrufræðifélags, 30. október 1989.
- 90b. Sama og 90a. Kennaraháskóli Íslands, 6. nóvember 1989.
- 90c. Sama og 90a. Kennaraháskóli Íslands, 14. janúar 1991.
91. **Thomas-Fermi nálgunaraðferðin og efni í segulsviði.** Erindi á ráðstefnunni Eðlisfræði á Íslandi V. Munaðarnes 30. september 1990.
92. **Heimsfræði.** Viðtal við Jón Ársæl Jónsson. Bylgjan, 13. desember 1990.
93. **Heimsmýnd nútímans.** 30 mín. innlegg í þáttinn *Vita skaltu* á Rás 1, 4. janúar 1991.
94. **Svarthol og ormagöng.** 30 mín. innlegg í þáttinn *Vita skaltu* á Rás 1, 2. sept. 1991.
- 95a. **Hvers vegna er myrkur á nóttinni?** Almennur fyrirlestur á vegum Stjarnvísindafélags Íslands, 16. nóvember 1991.
- 95b. Sama og 95a. Stjörnuskoðunarfélag Seltjarnarness, 25. febrúar 1992.
96. **Hvers vegna er myrkur á nóttinni?** 20 mín viðtal í þættinum *Gestur á mánudegi* á rás 1, 18. nóvember 1991.
97. **Matter in high magnetic fields.** Fyrirlestur á ráðstefnunni *Hotspots in Astrophysics II*, Kaupmannahöfn, mars 1993.
98. **Magnetic effects in neutron stars.** Fyrirlestur á sumarskólanum *Nordic Summer School on Supernovae, Neutron Stars and Pulsars*, Abisko í Svíþjóð, september 1993.
- 99.-100. **Þróun sólstjarna.** 2 fyrirlestrar við Kennaraháskóla Íslands, október 1993.
- 101.-102. **Heimsfræði.** 2 fyrirlestrar við Kennaraháskóla Íslands, nóvember 1993.

103. **Nóbelsverðlaunin í eðlisfræði 1993. Þyngdarbylgjur frá PSR 1913+16.** Stofufundur eðlisfræðistofu, nóv. 1993.
104. **Draumar Einsteins.** Viðtal vegna útkomu bókar Alans Lightmans. Morgunþáttur Bylgjunnar, 7. desember 1993.
105. **Tímavélar og ormagöng.** Viðtal í morgunútvarpi Rásar 2, 16. mars 1994.
106. **Reikistjórnur í fjarlægum stjörnukerfum?** Erindi á stofufundi eðlisfræðistofu, 29. apríl 1994.
107. **Stjarnfræðilegar athuganir í hrynjandi veröld.** Erindi á ráðstefnunni *Eðlisfræði á Íslandi VII*. Nesjavellir, 8. október 1994.
108. **Stefán Björnsson reiknimeistari.** Fyrirlestur á ráðstefnunni *Náttúruvísindi og heimsmynd Íslendinga 1700-1850*, 15. október 1994.
- 109.-114. **Heimsmynd nútímans.** 6 fyrirlestrar á vegum Endurmenntunarstofnunar HÍ, nóvember 1994.
115. **Spjall um nýlegar mælingar á Hubblesstuðli.** Félagsfundur Stjarnvísindafélags Íslands, 2. desember 1994.
116. **Fortíðarkeilan og þróun alheims.** Erindi á vegum Íslenzka stærðfræðafélagsins og Stjarnvísindafélags Íslands, 30. mars 1995.
117. **Upphaf og endir alheims.** Hádegisverðarfundur Rótaryklúbbs Reykjavíkur, 31. maí 1995.
-
118. **Hversu gamall er heimurinn?** Erindi á vegum eðlisfræðistofu Raunvísindastofnunar 3. nóvember 1995.
119. **Aldur alheims og stjarnanna.** Fréttauki á laugardegi. RÚV, Rás 1. 23. september 1995.
120. **Rannsaka fyrirbæri í tugmilljóna ljósára fjarlægð.** Helgarpósturinn, 19. október 1995, bls. 12.
- 121a. **Heimsmynd stjarnvísinda: Sannleikur eða skáldskapur?** Erindi í fyrirlestraröðinni *Er vit í vísindum?*, 17. febrúar 1996.
- 121b. Sama og 121b. Háskólinn á Akureyri, 30. mars 1996.
- 121c. Kynning á 121a í Morgunútvarpi Rásar 2, 16. febrúar 1996 og í þættinum Þjóðbraut á Bylgjunni seinna sama dag.
122. **Við endimörk hins sýnilega heims.** Fundur á vegum Stjarnvísindafélags Íslands í Norræna húsinu 16. ágúst 1996.
123. **Rannsóknir með Norræna sjónaukanum.** Fundur Stjarnvísindafélags Íslands í Norræna húsinu 18. ágúst 1997.
124. **Þyngdarlinsur.** Erindi á fundi Stjarnvísindafélags Íslands í Norræna húsinu, 24. september 1997.
125. **Norræni stjörnusjónaukinn.** Erindi á vegum Stjörnuskoðunarfélags Seltjarnarness, 1. apríl 1998.